

GENESIS

3:16-24

De gevolgen van de zondeval voor het huwelijk, de menselijke natuur en de sterfelijkheid.

GELEZEN UIT

Herziene Statenvertaling

BELUISTER OF BEKIJK

versvoorvers.org/genesis/3-16-24

BELUISTER OF BEKIJK

Inhoud

1	De gevolgen van de zonde voor Eva	3 min	4
2	Eva's verlangen en de strijd om gezag	3 min	5
3	Zonde verstoort de verhouding in het huwelijk	3 min	7
4	Niet onze wil, maar Gods wil zoeken	3 min	8
5	Gezag als dienend leiderschap	3 min	10
6	Feminisme en complementariteit	2 min	11
7	Mishandeling komt voort uit zonde	2 min	12
8	Het huwelijk als christelijk team	2 min	13
9	De afbraak van Bijbelse huwelijksnormen	4 min	14
10	Adams arbeid, sterfelijkheid en terugkeer tot stof	2 min	16
11	Eva als moeder van alle levenden	2 min	17
12	Erfzonde en Paulus' betoog in Romeinen 5	1 min	19
13	Adam als tegengesteld beeld van Christus	3 min	19
14	De oude en de nieuwe mens	5 min	21

15	Christus aandoen en in Hem leven	2 min	23
16	Zondige natuur en toegerekende schuld	3 min	24
17	Zijn wij schuldig aan Adams zonde?	2 min	25
18	Aangeboren neiging tot zonde	3 min	27
19	Gevolgen dragen zonder schuldig te zijn	3 min	29
20	Kinderen en de leeftijd van verantwoordelijkheid	3 min	30
21	De mens verdreven uit de hof van Eden	2 min	32
22	Christus opent de weg naar de Boom des levens	3 min	33
	Om verder te lezen		35

1

De gevolgen van de zonde voor Eva

We zijn min of meer op een ongelukkig punt gestopt, eh, gewoon omdat we uitliepen. Daarom wil ik teruggaan naar Genesis 3, vers 16. Daar vertelt God eerst de vrouw en daarna de man hoe hun levenslot eruit zal zien nu ze God ongehoorzaam zijn geweest. De zonde van de man is wat dit allemaal teweegbrengt. Eva had daar natuurlijk haar aandeel in en ook zij was schuldig, maar in het Nieuwe Testament wordt Eva eigenlijk nooit verantwoordelijk gesteld voor wat wij de zondeval noemen. In het Nieuwe Testament is het altijd Adam. Dat komt doordat hij de verantwoordelijke was — hij was de leider. Hij is ongetwijfeld degene geweest die Eva onderrichtte. Eh, zij kwam er later bij, nadat God hem instructies had gegeven. Voor haar kennis was zij waarschijnlijk afhankelijk van Adam. Hij had de leiding. Hij was degene die verantwoordelijk was. En hoewel Eva dus zondigde voordat hij dat deed, is het zijn zonde die de verwoesting heeft veroorzaakt die sindsdien over de aarde en de natuur is gekomen.

Eh, maar Eva was zelf natuurlijk niet onschuldig, en zij moet de prijs betalen voor wat ze heeft gedaan. En we hebben het gezien — eh, we hebben het gelezen, maar we zullen het nog eens lezen. In vers 16 zei God tegen de vrouw:

Tegen de vrouw zei Hij: Ik zal uw moeite in uw zwangerschap zeer groot maken; met pijn zult u kinderen baren. Naar uw man zal uw begeerte uitgaan, maar hij zal over u heersen.

GENESIS 3:16

Het eerste gedeelte daarvan heeft te maken met de conceptie en het baren van kinderen. Tijdens de pauze wees Jonathan erop dat er in de Engelse vertaling die hij gebruikt niet staat:

Ik zal, eh, je verdriet tijdens de zwangerschap vergroten, maar:

Ik zal je verdriet en je zwangerschap vergroten.

[Vertalersnoot: Dit argument berust op de Engelse formulering “sorrow and conception”. De hierboven aangehaalde HSV geeft dit weer als “uw moeite in uw zwangerschap” en bevat die nevenschikking niet.]

Het zou kunnen dat Hij, eh, weet je, naar een ander soort verdriet verwijst. En toch zegt de volgende regel in het gedicht — het is opgezet als een soort Hebreeuws gedicht. Hebreeuwse poëzie werkt zo dat de regels in andere woorden min of meer dezelfde gedachte herhalen. De volgende regel zegt:

met pijn zul je kinderen baren.

Dus ik denk dat we waarschijnlijk gerust kunnen zeggen dat dit hele eerste gedeelte van de vloek te maken heeft met de moeilijkheden die vrouwen voortaan zouden ervaren bij het baren van kinderen. Eh, en daarna zegt Hij:

je zult naar je man verlangen, en hij zal over je heersen.

Nu:

Tegen de vrouw zei Hij: Ik zal uw moeite in uw zwangerschap zeer groot maken; met pijn zult u kinderen baren. Naar uw man zal uw begeerte uitgaan, maar hij zal over u heersen.

GENESIS 3:16

2

Eva's verlangen en de strijd om gezag

— wat betekent dat? Ik bedoel, het klinkt alsof het betekent dat zij naar haar man zal verlangen, maar is dat werkelijk een vloek? En is het werkelijk waar? Is het werkelijk waar? Verlangen vrouwen meer naar hun man dan mannen naar hun vrouw? Ik neem aan dat dit bij sommige echtparen inderdaad zo zou blijken te zijn. In mijn huwelijken heb ik gemerkt dat het tegenovergestelde waar was. Dus ik weet eigenlijk niet of dit kan worden opgevat als een universeel verschil tussen mannen en vrouwen.

Maar de zinsnede:

je zult naar je man verlangen, is blijkbaar een hebraïsme dat als vaste uitdrukking, als idioom, een specifieke betekenis heeft. Die betekenis is niet, eh, beperkt tot de precieze etymologie van de woorden, want precies hetzelfde idioom vinden we in hoofdstuk 4. Daar begint Kaïn de verkeerde kant op te gaan. God roept hem tot de orde en zegt: luister, je moet het beter doen dan dit. En God zegt tegen hem in vers 7 van hoofdstuk 4:

Is het niet zo dat u, als u het goede doet, uw hoofd kunt opheffen? Maar als u niet het goede doet, ligt de zonde aan de deur. Naar u gaat zijn begeerte uit, maar ú moet over hem heersen.

GENESIS 4:7

En dan krijgen we dit idioom:

en het verlangt naar jou, maar jij moet erover heersen.

Kijk, je hebt partij A en partij B. Het verlangen van partij A gaat uit naar partij B, maar partij B moet over partij A heersen, toch? Dat is de, dat is de constructie van beide uitspraken. Nu is het voor ons iets duidelijker wat het betekent wanneer dit tegen Kaïn wordt gezegd, want het is duidelijk dat Kaïn over de zonde moet heersen. Maar Hij zegt dat de zonde als een ineengedoken roofdier is, klaar om je aan te vallen. Haar verlangen is erop gericht om — wat? Blijkbaar om hem te overheersen. Er zal hier een, eh, strijd plaatsvinden tussen wat Kaïn behoort te doen en wat de zonde Kaïn probeert te laten doen.

En:

het verlangt naar jou lijkt ongeveer te betekenen: de zonde wil over jou heersen, maar jij moet over haar heersen. En in vers 16 van hoofdstuk 3 hebben we hetzelfde idioom. Daar staat dat het verlangen van de vrouw naar haar man zal uitgaan. Als dit betekent wat het in het volgende hoofdstuk betekent, en hetzelfde idioom wordt gebruikt, zou dat erop wijzen dat de vrouw een aangeboren verlangen zou hebben om over het gezin te heersen. Maar er staat: je man zal over je heersen. Het klinkt dus alsof het gaat over een machtsstrijd binnen het gezin. Dat is in elk geval wat er aan de hand lijkt te zijn in de uitspraak tegen Kaïn. Er is een conflict tussen de betere keuzes die Kaïn kan maken

en de belangen van de zonde. En er is deze machtsstrijd tussen de zonde en Kaïn. Kaïn moet de zonde verslaan. Kaïn moet over de zonde heersen. Maar de zonde wil dat niet. De zonde verlangt er blijkbaar naar Kaïn te beheersen of over hem te heersen.

3

Zonde verstoort de verhouding in het huwelijk

Nu vinden sommige mensen dat we die gedachte niet moeten meenemen bij de uitleg van hetzelfde idioom in hoofdstuk 3. Maar als we dat wel doen, dwingen we Genesis 3:16 beslist niet in een betekenis die in strijd is met de rest van de Schrift. Het wordt in feite min of meer een grondslag voor wat een groot deel van de rest van de Schrift lijkt te zeggen, namelijk dat er na de zonde inderdaad een machtsstrijd tussen mannen en vrouwen bestaat. Die is in de moderne samenleving bijzonder duidelijk geworden, maar hij is er altijd geweest.

En de reden is waarschijnlijk deze: de vrouw was oorspronkelijk gemaakt om door de man gekoesterd, gevoed en beschermd te worden. En die oorspronkelijke man was waarschijnlijk het toonbeeld van mannelijkheid, het toonbeeld van de kracht en goedheid enzovoort die een mens zonder zondeval zou bezitten. De vrouw was ongetwijfeld het toonbeeld van alle schoonheid en vrouwelijkheid enzovoort die kenmerkend zijn voor het beste van het vrouwelijk geslacht. En als zodanig was zij zijn helper bij de taak die hem was opgedragen. Wat was die taak? Voornamelijk:

En God zegende hen en God zei tegen hen: Wees vruchtbaar, word talrijk, vervul de aarde en onderwerp haar, en heers over de vissen van de zee, over de vogels in de lucht en over al de dieren die over de aarde kruipen!

GENESIS 1:28

Zij zou een bijzonder belangrijke rol spelen bij het vruchtbaar zijn en zich vermenigvuldigen, deels omdat hij dat zonder haar niet kon. En daarom was het niet goed dat de mens alleen was, want hij moest vruchtbaar zijn en zich vermenigvuldigen. En een man kan dat niet alleen. Daarom maakte God een bij hem passende helper, die hem zou helpen dat te doen.

Zij vervulde voor Adam dus ongetwijfeld een erkende rol als assistent. En samen moesten zij als menselijk ras heersen over de dieren enzovoort. Ongetwijfeld zagen zij zichzelf als partners, als bondgenoten. Waarschijnlijk was dat partnerschap heerlijk.

Maar nu was er de zonde— we hebben gezien dat de zonde mensen zowel van elkaar als van God vervreemdt. Hun verlangen om zich in elkaars aanwezigheid met vijgenbladeren te bedekken, laat zien dat zij zich na hun zonde niet meer zo op hun gemak voelden bij elkaar als daarvoor. En een deel van dat ongemak kwam doordat zij nu zondaars waren. En zondaars willen hun eigen zin. Dat is wat zondaars willen. Als je de drijfveren van een zondaar zou moeten omschrijven, is het heel eenvoudig. Wat een zondaar wil, is zijn of haar eigen zin.

Dat is geen probleem als je een egalitaire relatie hebt en niemand verantwoordelijk is om iemand anders te gehoorzamen. Maar wanneer je een hiërarchische situatie hebt waarin de ene persoon de helper van de andere is, waarin de ene persoon gemaakt is om de ander bij te staan, dan levert het bijzondere moeilijkheden en ergernis op voor degene die zich in een ondergeschikte positie bevindt, als beide mensen hun eigen zin willen. Want de man wil zijn zin en de vrouw wil haar zin. Het probleem is dat de vrouw tegen dat gezagsaspect aanloopt. Daardoor zit zij er meer mee en voelt zij zich ongemakkelijk in die situatie, en dat is begrijpelijk. Ik bedoel, waarom zou een vrouw niet evenzeer haar eigen zin willen als een man zijn eigen zin wil?

4

Niet onze wil, maar Gods wil zoeken

Nu zien we in het Nieuwe Testament, en eerlijk gezegd zelfs door het hele Oude Testament heen, dat man noch vrouw hun eigen zin behoort te zoeken. Ze hebben allebei een opdracht van God, en ze behoren te verlangen naar Gods wil. In onze gebeden bidden we dat Gods wil gedaan zal worden, niet de onze. En wanneer Jezus, het toonbeeld van de mens zonder zondeval, bidt, zegt Hij:

niet wat ik wil, maar wat U wilt moet gebeuren.

De zondaar wil zijn of haar eigen zin. De godvrezende mens wil Gods weg. De godvrezende mens heeft zichzelf verloochend en een kruis opgenomen, zoals Jezus dat deed:

Die, terwijl Hij in de gestalte van God was, het niet als roof beschouwd heeft aan God gelijk te zijn, maar Zichzelf ontledigd heeft door de gestalte van een slaaf aan te nemen en aan de mensen gelijk te worden. En in gedaante als een mens bevonden, heeft Hij Zichzelf vernederd en is gehoorzaam geworden, tot de dood, ja, tot de kruisdood.

FILIPPENZEN 2:6-8

Dat is wat godvrezende mannen en vrouwen doen. Maar Adam en Eva waren nu niet godvrezend, en de meeste mannen en vrouwen in de geschiedenis zijn niet godvrezend geweest. En het enige wat alle goddeloze mensen met elkaar gemeen hebben, is dat ze allemaal hun eigen zin willen. Nu is het waar dat sommige mensen leren hoe ze anderen kunnen manipuleren door onderdanig te zijn, en op die manier krijgen ze hun eigen zin. Eh, anderen worden gemanipuleerd door bedreigingen, overheersend gedrag enzovoort. En er zijn heel wat verschillende strategieën die mensen bedenken om hun eigen zin te krijgen. Maar wat een zondaar wil, is nog altijd zijn eigen zin.

Dit is dus de reden waarom er voortaan conflicten in een gezin zouden zijn als daar zoiets als een gezagsstructuur bestaat. Je hebt de man aan wie de leiding is toevertrouwd. Er staat:

Tegen de vrouw zei Hij: Ik zal uw moeite in uw zwangerschap zeer groot maken; met pijn zult u kinderen baren. Naar uw man zal uw begeerte uitgaan, maar hij zal over u heersen.

GENESIS 3:16

Dat betekent niet dat hij overheersend zal zijn. Het betekent alleen dat hij de leider is. Maar de vrouw zal zich daar niet gemakkelijk bij neerleggen, want niemand, geen enkele zondaar, wil dat iemand anders over hem heerst, zelfs niet dat God over hem

heerst. Dat wil zeggen: ze willen niet dat God over hen heerst. Maar wanneer we christen worden, onderwerpen we ons aan God. En we onderwerpen ons aan alles wat God instelt.

5

Gezag als dienend leiderschap

Nu denken sommige mensen dat wanneer er staat dat de man over de vrouw zal heersen, dit niet, eh, niet iets is waarvan God zegt dat het zo móét zijn. Hij zegt volgens hen alleen dat het zo zál zijn, net zoals er pijn zal zijn bij het baren. Niet dat, eh, je weet wel, niet dat God zegt dat we dat als doel moeten nastreven. Het is veeleer gewoon hoe de dingen voortaan zullen zijn, net zoals er zonde in de wereld is. We streven er niet naar dat een vrouw pijn heeft bij het baren. En zij zeggen dat we er evenmin naar streven dat de man de leider van het gezin is. Wat God doet, is volgens hen eenvoudigweg iets voorspellen. Dit is voorspellend, zeggen ze: vrouwen zullen pijn hebben bij het baren.

Natuurlijk hebben we er geen bezwaar tegen om een vrouw een of andere pijnstillertje te geven, of iets anders om het gemakkelijker te maken. En we denken niet dat we zondigen als we het baren zo gemakkelijk mogelijk maken. En ze zeggen ook: net zoals we zouden wensen dat een vrouw geen uitzonderlijke pijn heeft bij het baren, willen we niet dat zij... we willen ook niet dat zij door mannen wordt onderdrukt. Zij zien de heerschappij van de man over de vrouw dus als een onderdrukkende situatie die vanwege de zonde wordt voorspeld. Mannen zullen vrouwen onderdrukken omdat ze dat kunnen, omdat ze groter zijn.

En dat is natuurlijk in veel situaties waar geweest, maar in godvruchtige gezinnen is dat niet waar. Ook al is in godvruchtige gezinnen, kennelijk zoals Paulus die beschreef, de man het hoofd van de vrouw, hij heeft zijn vrouw lief. Hij geeft zichzelf voor haar. Hij legt zijn leven voor haar af. Hij is als Christus, het Hoofd dat de Dienaar werd. Jezus zei: je moet zijn zoals Ik.

Want wie is belangrijker: hij die aanligt of hij die bedient? Is het niet hij die aanligt? Ik echter ben in uw midden als Iemand Die dient.

LUKAS 22:27

En:

En wie van u de eerste zal willen worden, die moet dienaar van allen zijn. Want ook de Zoon des mensen is niet gekomen om gediend te worden, maar om te dienen, en Zijn ziel te geven als losprijs voor velen.

MARKUS 10:44-45

Dus leiderschap, het leiderschap van de man, is op zichzelf geen kwaad. Maar het leiderschap van een zondige man wordt iets kwaads en onderdrukkends, niet alleen tegenover zijn vrouw, maar ook tegenover zijn kinderen. En als hij een gezagspositie in de samenleving heeft, zelfs tegenover andere mannen. Onderdrukking is een kwaad, maar gezagsstructuren zijn op zichzelf niet kwaad. God is Degene Die overheden heeft ingesteld. Maar het wordt kwaad wanneer de man in een overheidsfunctie zelfzuchtig en zondig is en, en eh, mensen onderdrukt.

6

Feminisme en complementariteit

Ik herinner me dat ik een paar jaar geleden in een krantenartikel las over een conferentie die onder christenen in Chicago werd gehouden. Twee verschillende christelijke groepen die zich bezighouden met de kwestie van de man en de man-

vrouwverhouding in de gemeente, kwamen bijeen om te proberen enige overeenstemming in hun opvattingen te vinden.

De ene groep was, eh, egalitair. Ze noemden zichzelf evangelische feministen. En zij geloofden dat, eh, je weet wel, het patriarchaat, zoals zij het noemen, waarbij de man het hoofd van het gezin is enzovoort, iets is wat God in Christus afschaft. En de andere groep bestond uit christenen die geloofden dat het Nieuwe Testament leert wat zij complementariteit noemen: dat er verschillende rollen zijn voor mannen en vrouwen. Ze vullen elkaar aan. Ze zijn niet identiek aan elkaar. Ze vullen elkaar aan. Ze zijn allebei nodig en ze zijn allebei belangrijk.

En ik herinner me dat ik het artikel hierover las. Ze hadden daarin een citaat opgenomen. Je weet hoe ze soms in heel grote letters een citaat afdrukken dat in het... dat in het artikel is opgenomen? En ze hadden, ongeveer in de grootte van een krantenkop, een citaat van een of andere...

eh, een vrouw die zelfs oudste was in een mennonitische gemeente. Er stond— ik weet niet waar ze vandaan kwam, maar ze deed een uitspraak die ik geweldig onverantwoordelijk vond. Ze zei: „Zolang het patriarchaat niet is afgeschaft, zullen we nooit afkomen van het pro— de maatschappelijke problemen van kindermishandeling en vrouwenmishandeling.”

Nu, zo is ons geleerd te denken. Ik denk eigenlijk dat de meeste mensen die dat citaat schreven— die dat citaat lazen, zeiden: „Ja, dat klinkt logisch.” Ik bedoel, vrouwen worden vaak mishandeld door hun man, en kinderen worden vaak mishandeld, waarschijnlijk vaker door hun vader dan door hun moeder. Het probleem is dat de man de baas is. Wanneer we dat systeem afschaffen en het huwelijk opnieuw definiëren, en de man niet langer het hoofd van het gezin is, dan en alleen dan kunnen we een einde maken aan vrouwenmishandeling en kindermishandeling.

7

Mishandeling komt voort uit zonde

Maar kijk, de fout in deze manier van denken zou duidelijk moeten zijn voor iedereen die zelf nadenkt, in plaats van gewoon mee te gaan met wat de media zeggen. Kijk, vrouwenmishandeling bestaat niet omdat de Bijbel zegt dat de man het hoofd is. Het

interesseert de man die zijn vrouw mishandelt niet wat de Bijbel zegt. Het interesseert de man die zijn kinderen mishandelt niet wat de Bijbel zegt. Hij doet het niet omdat de Bijbel hem gezag geeft over zijn vrouw of over zijn kinderen. Hij doet het omdat hij een mishandelaar is. Hij doet het omdat hij een zondaar is. Hij doet het omdat hij slecht is.

En weet je wat? De samenleving zou— we zouden de Bijbel kunnen herschrijven en zeggen dat de kinderen het hoofd van het gezin zijn, of dat de vrouw het hoofd van het gezin is. We zouden ervan kunnen maken wat je maar wilt. En weet je wat? De mannen zouden de vrouwen en de kinderen nog steeds mishandelen. Waarom? Omdat ze het kunnen. Daarom. Omdat ze zondaars zijn, en zondaars doen wat ze kunnen. En mannen zijn voor het grootste deel groter dan vrouwen, en ze zijn bijna altijd groter dan hun kinderen. Daarom zul je, ongeacht wat de Bijbel zou zeggen over wie de leiding hoort te hebben, precies evenveel mishandeling zien zolang je zondaars hebt die hun zondigheid uitleven.

Maar het bestaan van de Bijbelse, eh, je weet wel, norm, zoals Paulus het formuleerde:

want de man is hoofd van de vrouw, zoals ook Christus Hoofd van de gemeente is; en Hij is de Behouder van het lichaam.

EFEZE 5:23

heeft op zichzelf nooit enige vorm van mishandeling voorgeschreven. Als je de passage leest waarin Paulus dat zegt, schrijft hij juist voor dat echtgenoten zich opofferen en hun leven geven voor hun vrouw, en dat vrouwen zich met vreugde aan hun man onderwerpen.

8

Het huwelijk als christelijk team

Nu, wanneer beide kanten dat doen, eh, dan wordt het probleem dat Genesis beschrijft tot een minimum beperkt, zo niet volledig weggenomen. Dan heb je mensen die zeggen: „Oké, niet: wat wil ik voor mijn leven? Maar: wat wil God voor mijn leven?” Oké, als ik een vrouw ben, als ik een man ben, dan staat hier een soort functieomschrijving voor vrouwen en voor mannen. Als ik mijn deel doe en zij haar deel doet, is het een gelukkige situatie.

Hoe weet ik dat? Omdat ik zulke huwelijken ken. Ik ben opgegroeid in een gezin met zo'n huwelijk. Het gelukkigste gezin dat ik ken. Er zijn er waarschijnlijk andere die net zo gelukkig zijn, maar ze zijn doorgaans gelukkig omdat Bijbelse principes worden gevolgd. Niemand is uit op macht. Er is geen machtsstrijd gaande, omdat beide partijen zich aan Christus onderwerpen en zeggen: „Het draait niet om mij. Het draait niet om wat ik wil. Het draait om wat God wil.”

En, en dit moeten we begrijpen: er is een machtsstrijd in een samenleving waarin mensen, eh, zondigen en hun eigen zin willen krijgen. De christelijke gemeenschap hoort te bestaan uit mensen die discipelen van Jezus zijn geworden. Ze zijn er niet langer op uit hun eigen zin te krijgen. De man is er niet op uit zijn gezag te verdedigen tegen de opstandigheid van zijn vrouw, en zij is niet bereid— zij is er niet op uit om daartegen, eh, in opstand te komen. Ze zien zichzelf als een team.

En het ironische van dit alles is dat dezelfde vrouwen die zeggen: „Ik ga me thuis niet aan die man onderwerpen”, naar hun werk gaan en zich daar aan een man onderwerpen, terwijl die niet eens van haar houdt. Ze heeft thuis een man die iedere dag zijn leven voor haar geeft, en, en zij zegt: „Ik ga me niet aan die kerel onderwerpen. Hij is een man.” Ze gaat naar haar werk en onderwerpt zich aan een mannelijke baas, en die geeft zijn leven helemaal niet voor haar. Hij geeft niet eens om haar. Ze is gewoon een— gewoon, gewoon een werknemer in het bedrijf.

9

De afbraak van Bijbelse huwelijksnormen

Het is, het is een demonische blindheid. Persoonlijk geloof ik dat God— dat de duivel de fundamenteën van, eh, de samenleving probeert te ondermijnen. En christenen die de Schriften hebben, zouden daar immuun voor moeten kunnen zijn. Maar, weet je, we hebben een kerk die de Bijbel niet kent. De kerken spreken niet echt meer over de Bijbel zoals vroeger. Ik weet zeker dat er vroeger, toen Bijbelse normen min of meer de standaard waren in onze samenleving, nog steeds onderdrukking was. Er was waarschijnlijk nog steeds misbruik. En dat komt doordat christenen ook zondaars zijn, en zondaars zondigen. Maar iedereen die denkt dat de Bijbelse normen voor het

gezinsleven de oorzaak van onderdrukking zijn, heeft eenvoudigweg nooit gezien hoe een gezin functioneert waarin beide partijen willen doen wat de Bijbel zegt, en dat ook doen.

Ja, ik bedoel, ieder echtpaar zal van mening verschillen, omdat iedereen soms in het vlees is. De vraag is, weet je, of we de Bijbelse normen opnieuw gaan definiëren omdat iemand dat graag wil. Ik denk dat onze samenleving in steeds grotere problemen komt naarmate we de Bijbelse normen verder opnieuw definiëren.

Dertig jaar geleden kon ik me niet voorstellen dat ik ook maar iemand zou ontmoeten die zou opperen dat verbintenissen tussen mensen van hetzelfde geslacht als huwelijken plechtig bekrachtigd zouden moeten worden. Maar dertig jaar geleden kon je wel gemakkelijk scheiden, en dat is bijna net zo erg. Beide zijn evengoed een verwerping van Bijbelse opvattingen over het huwelijk.

Maar weet je, heel vaak wijzen belangengroepen voor homoseksuelen hierop, en daar kun je niets tegen inbrengen. Ze zeggen: waarom willen christenen verhinderen dat homoseksuelen trouwen, terwijl ze hun eigen gezinnen niet eens bij elkaar houden? Ze verzetten zich niet eens tegen echtscheiding. Dat is een uitstekende vraag. De kerk heeft haar morele gezag verloren om zich uit te spreken tegen welke vorm van huwelijk dan ook, hoe verdorven die ook is, totdat de kerk het Bijbelse huwelijk werkelijk weer gaat steunen. Als de kerk het Bijbelse huwelijk niet steunt, is er geen enkele grond om kritiek te leveren op enige andere vorm van huwelijk.

Óf het Bijbelse huwelijk is juist, óf wat de samenleving ervan wil maken is juist. Dat zijn de enige twee mogelijkheden. Het is óf door God ingesteld, óf door mensen ingesteld. Als het door mensen is ingesteld, kunnen mensen het veranderen. Als het door God is ingesteld, kunnen mensen het niet veranderen.

Maar zie je, we rommelen er al heel lang mee, een klein beetje hier en een klein beetje daar. Laten we de rollen van mannen en vrouwen opnieuw definiëren. Laten we nu zover gaan dat we echtscheiding toestaan wanneer iemand niet in een huwelijk wil blijven. Nu zijn we alle grondregels kwijt, omdat we ons volledig verwijderd hebben van wat de Bijbel over dit onderwerp voorschrijft. Nu is het alleen nog maar een machtsstrijd tussen de gevoelens van godsdienstige christenen en de gevoelens van

ongodsdienstige heidenen. Niemand beroept zich nog op enig gezag, omdat het Bijbelse gezag minstens dertig jaar geleden, zo niet langer geleden, door de christelijke kerk in Amerika werd losgelaten.

Dus ik bedoel, ik denk dat we echt moeten beseffen dat we onze opvattingen over het huwelijk niet aan de wereld hoeven te ontlelen. En een van de opvattingen die de wereld ons heeft aangereikt, is dat er sprake is van onderdrukking als de man het hoofd van het gezin is. En helaas ben ik bang dat dit in veel gemeenten waar is, omdat veel mensen, veel mensen in gemeenten geen christenen zijn, weet je. En waar geen christenen zijn, is onderdrukking, is kwaad, is misbruik, is zonde. En dat is er zelfs waar wel christenen zijn, maar christenen keuren het niet goed en christenen strijden ertegen.

Daarom is de beste hoop die ieder van ons op een gelukkig huwelijk heeft, te aanvaarden wat God heeft gezegd, want God had het geluk van mensen voor ogen. God heeft mensen gemaakt om gelukkig te zijn. Niet alleen om gelukkig te zijn — dat moet een bijproduct van gehoorzaamheid zijn — maar Hij wilde wel dat mensen gelukkig zouden zijn.

De zonde deed haar intrede, en nu is er deze machtsstrijd. Dan is er nog dit:

de vrouw verlangt naar haar man, en hij moet over haar heersen.

10

Adams arbeid, sterfelijkheid en terugkeer tot stof

En er is heel die machtsstrijd die er daarvoor niet was. En dan krijgt Adam uiteindelijk te maken met de natuur en de voedselproductie. Dat alles wat God had ingesteld, was vóór die tijd heel welwillend tegenover de mens. Hij liep gewoon rond, plukte het voedsel en at het op. Nu zal hij ervoor moeten vechten. Hij zal tegen de dorens en de distels moeten vechten, tegen de aarde moeten vechten. De aarde is tegen hem. De aarde is vanwege hem vervloekt.

En dus:

In het zweet van uw gezicht zult u brood eten, totdat u tot de aardbodem terugkeert, omdat u daaruit genomen bent; want stof bent u en u zult tot stof terugkeren.

GENESIS 3:19

Want Hij zegt:

want stof ben je, en tot stof zul je terugkeren.

Dus de mens, gemaakt uit het stof, keert terug tot het stof. Dit is de wet, de tweede hoofdwet van de thermodynamica, in werking. Niets blijft hetzelfde. Alles raakt in verval. Zelfs ons lichaam keert terug tot het stof, zoals het was. Denk aan het verhaal — sommigen van ons kennen het misschien nog van toen we jonger waren — over een klein meisje aan wie haar ouders voor het slapengaan Bijbelverhalen voorlazen. Op een avond lazen ze hoe God de mens uit het stof van de aarde maakte. Ook lazen ze het verhaal dat je vanwege de zonde tot het stof zult moeten terugkeren. De moeder ging de kamer uit en kwam later terug. Het meisje hing een beetje voorover en keek onder het bed. De moeder vroeg: ‘Waar kijk je daar naar?’ Ze zei: ‘Nou, er ligt iemand onder mijn bed, maar ik kan niet zien of die komt of gaat.’ Stof. We komen uit het stof en we gaan naar het stof. En dat is natuurlijk de voorzegging van de menselijke dood, die al was voorgezegd voordat de mens zondigde:

Op de dag dat je ervan eet, ga je dood.

11

Eva als moeder van alle levenden

En Adam gaf zijn vrouw de naam Eva, omdat zij moeder van alle levenden is.

GENESIS 3:20

Nu heeft iemand mij de vraag gesteld: betekent dit misschien dat ze vóór de zondeval al kinderen had gekregen? Waarom zou Adam haar op dit moment anders de moeder van alle levenden noemen, als er geen andere levenden waren? Maar ik denk dat Adam min of meer wist dat zij de moeder van alle levenden zou worden en dat die naam daarom passend voor haar zou zijn. Ik denk dus niet dat ze al kinderen had. Want als ze vóór de zondeval kinderen hadden gekregen, zouden we moeten zeggen dat die kinderen zonder gevallen natuur geboren waren. Die kinderen zouden zonder zonde geboren zijn. Het probleem daarmee is dat ze er vermoedelijk nog steeds zouden zijn, omdat ze niet hoefden te sterven. Mensen zonder zonde hoeven niet te sterven. Dus waar zijn ze dan? Ik bedoel, ze zouden nu, zesduizend jaar later, nog steeds leven, want alleen degenen die zondigen, moeten sterven. En als het mensen zonder zonde waren, zouden ze er nog steeds zijn.

Ik denk dat de Bijbel er vrij nadrukkelijk over is dat alle mensen in Adam zondigden. Dat betekent dat alle mensen in Adam waren toen hij zondigde. Dat wil zeggen, het hele mensengeslacht viel tegelijk, en iedereen die daarna geboren is, wordt geboren in de toestand die theologen 'gevallen' noemen. Ik zeg dat theologen die zo noemen, omdat die term eigenlijk niet in de Bijbel voorkomt. De termen 'de zondeval' en 'gevallen', die we voortdurend gebruiken wanneer we over dit verhaal en de gevolgen ervan spreken, staan met die woorden niet in de Bijbel. En sommige dingen die we over de zondeval denken, worden ook niet uitdrukkelijk in de Bijbel gezegd. Sommige daarvan zijn eenvoudigweg waarnemingen die we doen.

Er wordt bijvoorbeeld algemeen gezegd dat de mens als gevolg van de zondeval in een toestand van erfzonde geboren wordt. Ik geloof dat Augustinus misschien de eerste was die het daadwerkelijk zo formuleerde. Maar het punt is dat waarnemingen erop wijzen dat er vanaf de geboorte iets mis is met de mens. En de leer van de erfzonde wordt eerlijk gezegd nergens echt uiteengezet in de Schrift. Maar ze is bijzonder moeilijk te weerleggen, omdat iedereen duidelijk zondigt. Sinds Adam zijn we nog nooit iemand tegengekomen die niet zondigt.

12

Erfzonde en Paulus' betoog in Romeinen 5

Er is één plaats waarvan men denkt dat de Bijbel daar onderwijs over dit onderwerp geeft. Die staat in Romeinen 5. Daar wordt inderdaad gesproken over de zonde van Adam en hoe die het mensengeslacht heeft beïnvloed. Romeinen 5:12 zegt:

Daarom, zoals door één mens de zonde in de wereld is gekomen, en door de zonde de dood, en zo de dood over alle mensen is gekomen, in wie allen gezondigd hebben.

ROMEINEN 5:12

Nu wil ik alleen even zeggen dat deze bespreking doorgaat tot het einde van het hoofdstuk. En als je in deze verzen de draad van Paulus' betoog nog niet bent kwijtgeraakt, geloof me, dan raak je die wel kwijt als je verder leest. Dit wordt beschouwd als een van de meest verwarrende passages in de geschriften van Paulus. Sommige geleerden hebben zelfs gezegd dat dit misschien wel de meest duistere en moeilijke passage in het hele Nieuwe Testament is. Paulus voert namelijk een interessant betoog, maar het is niet helemaal duidelijk wat hij met alles precies probeert te zeggen.

13

Adam als tegengesteld beeld van Christus

Hij zegt dat Adam en Christus in een bepaalde verhouding tot elkaar staan. Hij zegt zelfs dat Adam een type van Christus is. Het woord 'tupos', type, wordt hier gebruikt. Adam is trouwens de enige persoon van wie het Nieuwe Testament zegt dat hij een type van Christus is. We kennen anderen die dat ook zijn, maar het Nieuwe Testament gebruikt dit woord alleen met betrekking tot Adam als type van Christus. Maar het gaat hier natuurlijk om een tegengesteld type: Adam vormt een contrast met Christus. Gewoonlijk denken we bij een type in het Oude Testament aan iets wat lijkt op iets in Christus of in het Nieuwe Testament. En er is iets aan Adam wat op Christus lijkt. Maar het is meer een tegenstelling dan een overeenkomst. Dit hebben ze gemeen: zowel Adam als Christus hebben een nieuwe mensheid gesticht, of wat Paulus elders

een mens noemt. Het Griekse woord anthropos is het woord voor mens, maar het betekent ook mensheid, net zoals ons Nederlandse woord mens dat kan doen. Als je een boek vindt dat bijvoorbeeld De geschiedenis van de mens heet, neem je niet aan dat het over één individuele mens gaat. Je weet dat het woord mens de mensheid betekent, en dat geldt ook voor anthropos. Anthropos betekent de mensheid of een individuele mens.

Nu neemt Paulus dat gegeven over Adam en Christus en stelt hij hen niet alleen voor als individuele mensen, maar ook als collectieve wezens. Christus is een lichaam met vele leden, en wij zijn de leden. De gemeenschap die in Christus is, is collectief gezien Christus, zegt Paulus. Niet hier, maar elders. Bijvoorbeeld in Efeze en in 1 Korinthe. In 1 Korinthe 12 zegt Paulus bijvoorbeeld:

Want zoals het lichaam één is en veel leden heeft, en al de leden van dit ene lichaam, hoewel het er veel zijn, één lichaam zijn, zo is het ook met Christus.

1 KORINTHE 12:12

Dat zegt Paulus in 1 Korinthe 12, ik denk in vers 12 of 13. Hij zegt dus dat een menselijk lichaam als Christus is. Wat bedoelt hij? Het is een hoofd en vele leden. Christus is een hoofd en heeft vele leden. En wij zijn de leden. Paulus zegt elders:

Wij zijn leden van Christus, of, zoals hij in het laatste vers van Efeze 1 zegt:

die Zijn lichaam is en de vervulling van Hem Die alles in allen vervult.

EFEZE 1:23

Paulus ziet de gemeente niet slechts als de club van, je weet wel, de groep mensen die Christus bewonderen. Wij zijn in Christus zoals de organen van je lichaam in jou zijn. Collectief vormen de gemeente en haar Hoofd Christus, althans in sommige manieren waarop Paulus daarover spreekt.

14

De oude en de nieuwe mens

Maar wat niet zo duidelijk wordt uitgesproken, hoewel het er wel staat, is dat Paulus Adam op dezelfde manier ziet. Adam is ook het hoofd van een lichaam, en alle mensen zijn óf in Adam óf in Christus. Ze maken óf deel uit van het collectieve lichaam van Adam, de onverloste en zondige mensheid, óf ze maken deel uit van het collectieve lichaam van Christus, de collectieve Christus.

Dit komt later in de geschriften van Paulus, na Romeinen 5, naar voren, waar Paulus de termen de oude mens en de nieuwe mens gebruikt. En hoewel ik niet van plan was om hier met jullie theologisch zo diep op in te gaan, is dit misschien toch iets wat mensen moeten opmerken. Er zijn vertalingen die hierover verwarring scheppen, Engelse vertalingen. Bij vier verschillende gelegenheden gebruikte Paulus de term de nieuwe mens of de oude mens, of beide in één passage. En helaas vertalen veel vertalingen, naar ik meen onder andere de NIV en nog andere, de oude mens als ‘het oude zelf’ en de nieuwe mens als ‘het nieuwe zelf’.

Wanneer Paulus dus spreekt, maakt hij dit onderscheid tussen de oude mens en de nieuwe mens. Deze moderne vertalingen vertalen dat als het oude zelf en het nieuwe zelf. En dat is natuurlijk enigszins misleidend, want feitelijk wekt dat de indruk dat Paulus bij deze tegenstelling twee verschillende versies van mij tegenover elkaar zet: ik en mijn oude zelf, en ik en mijn nieuwe zelf. Alles draait om mij.

Maar wanneer Paulus over de oude mens en de nieuwe mens spreekt, heeft hij het over de collectieve mens. De nieuwe mens is Christus, en wij zijn in de nieuwe mens. De nieuwe mens is niet in mij. Ik ben in de nieuwe mens, Christus. En de oude mens is Adam. De oude mens is niet in mij. Ik ben in de oude mens als ik niet in Christus ben. Ik ben in de een of in de ander. De oude mens is Adam, de nieuwe mens is Christus.

We zien dit bijvoorbeeld de eerste keer dat Paulus dit soort taal gebruikt. Daar spreekt hij alleen over de oude mens, in Romeinen 6:6. Maar in Romeinen 6:6 zegt Paulus:

Dit weten wij toch, dat onze oude mens met Hem gekruisigd is, opdat het lichaam van de zonde tenietgedaan zou worden en wij niet meer als slaaf de zonde zouden dienen.

ROMEINEN 6:6

Ook dit is in veel opzichten een moeilijk vers, omdat Paulus hier bepaalde termen gebruikt die hij nergens anders gebruikt. De term 'het lichaam van de zonde' komt bijvoorbeeld nergens anders in zijn geschriften voor, en het is niet helemaal duidelijk waar die naar verwijst. Het is interessant, maar we moeten wachten tot we Romeinen bestuderen om er echt diep op in te gaan. Maar wat hier staat, is onze oude mens. Helaas zeggen sommige vertalingen 'ons oude zelf', maar daarmee missen ze Paulus' punt. Hij had 'ons oude zelf' kunnen zeggen als hij dat had gewild. Daar bestaan Griekse woorden voor. Hij gebruikte de Griekse woorden 'onze oude mens', 'onze oude anthropos', maar hij legt niet uit wat dat betekent. Of toch wel? Legt hoofdstuk 5 uit wat hij bedoelt? Eén mens, Adam. Eén Mens, Christus. De een is ouder dan de ander, in die zin dat hij hier het eerst was. Adam kwam eerst en Christus daarna. De oude mens is Adam.

Door één mens kwam de dood en door één mens kwam de zonde. Door een andere Mens kwamen leven en rechtvaardiging. Later zegt Paulus in 1 Korinthe 15 dat ook de opstanding uit de doden door één Mens kwam. Het punt is dus dat de oudere mens Adam is. Ik wil jullie ook de andere plaatsen laten zien waar Paulus deze taal gebruikt, zodat duidelijk wordt dat dit de juiste uitleg van zijn woorden is.

In Efeze 2 spreekt Paulus erover dat God de Joodse gelovigen en de gelovigen uit de heidenen heeft samengebracht. Hij heeft de grond voor de vroegere vijandschap weggenomen en hen in Christus, dat wil zeggen in de gemeente, verenigd. In vers 14 en 15 zegt Paulus dat Christus Zelf onze vrede is. Hij heeft beiden één gemaakt, de scheidsmuur afgebroken en in Zichzelf uit die twee één nieuwe mens geschapen. Het lichaam van Christus is dus de nieuwe mens. Dit komt het dichtst bij een uitdrukkelijke verklaring van wat Paulus met de nieuwe mens bedoelt: God heeft Joden en heidenen in Christus tot één nieuwe mens verenigd.

15

Christus aandoen en in Hem leven

In Efeze 4 stelt Paulus de nieuwe mens tegenover de oude mens. In vers 22 tot en met 24 zegt hij dat zij wat hun vroegere levenswandel betreft de oude mens moeten afleggen, in hun denken vernieuwd moeten worden en de nieuwe mens moeten aandoen, die overeenkomstig God geschapen is in ware rechtvaardigheid en heiligheid. Paulus heeft in Efeze 2 al gezegd dat het lichaam van Christus de nieuwe mens is. De oude mens is Adam: onze vroegere vader, identiteit en verbondenheid. Nu behoren we tot een andere verbondenheid, tot de ene nieuwe mens in Christus. Daarom moeten we de oude mens afleggen en de nieuwe mens aandoen.

Elders zegt Paulus dat wij de Heere Jezus Christus moeten aandoen. In Romeinen 13 staat dat we de Heere Jezus Christus moeten aandoen en niet voor het vlees moeten zorgen. Het beeld is dat van kleding. Wanneer je kleding aantrekt, bevind jij je in die kleding; de kleding bevindt zich niet in jou. Zo is de nieuwe mens niet iets in jou, maar iets wat groter is dan jij. Je gaat erin binnen zoals in een kledingstuk. Wanneer je Christus aandoet, in Zijn lichaam komt en een deel van Hem wordt, ben je in Hem. Dat lichaam is door God geschapen in rechtvaardigheid en ware heiligheid. Je gedrag wordt dan bepaald door Christus en niet door Adam.

In Kolossenzen 3 vinden we de laatste plaats waar Paulus deze taal gebruikt. In vers 9 zegt hij dat zij niet tegen elkaar moeten liegen, omdat zij de oude mens met zijn daden hebben uitgetrokken. Ze hebben als het ware het kleed van hun bestaan in Adam afgelegd, met de daden die daarbij horen. Vervolgens hebben zij de nieuwe mens aangedaan, die vernieuwd wordt tot kennis, overeenkomstig het beeld van Hem Die hem geschapen heeft. In vers 11 staat dat daar geen Griek of Jood, besnedene of onbesnedene, barbaar, Scyth, slaaf of vrije is, maar dat Christus alles en in allen is. Waar geldt dat? In het lichaam van Christus. Paulus zegt dat dit in de nieuwe mens geldt. De nieuwe mens is dus het lichaam van Christus, en telkens wanneer Paulus deze uitdrukking gebruikt, spreekt hij op deze manier.

16

Zondige natuur en toegerekende schuld

Het punt is dat Adam niet alleen de individuele persoon Adam is. Hij is het hoofd van een lichaam, en wij zijn in dat lichaam geboren. Nu was Adam, nadat hij gezondigd had, een veranderd mens. Niet, niet ten goede. Hij was een zondig mens. Hij was een mens op wie de zonde vat had gekregen, en daardoor vond hij het daarna ongetwijfeld gemakkelijker om te zondigen. Dit noemen we soms de zondige natuur, hoewel ook dat een term is die de Bijbel nooit gebruikt. De Bijbel spreekt nooit over de zondige natuur. Het is een theologische term, maar het idee is dat mensen geboren worden met een natuurlijke neiging om te zondigen. Zo hebben we het idee van de erfzonde, het idee van een zondige natuur, enzovoort, waar theologen over spreken. Dat alles wordt hier met de zondeval in verband gebracht. Er is zelfs dat, eh, dat calvinistische begrip van de totale verdorvenheid, waarvan zij zeggen dat die bij de zondeval is ontstaan.

Interessant genoeg zegt de Bijbel niet dat deze dingen bij de zondeval zijn gebeurd. We lezen er niet over in Genesis 3. We lezen eigenlijk zelfs niet over totale verdorvenheid in Romeinen 5 of 1 Korinthe 15, de twee passages in het Nieuwe Testament die over de zondeval spreken. Maar het punt is dat er waarheden zijn die we door waarneming kennen, en de Bijbel zegt beslist dat zonde universeel is. De Bijbel zegt:

Want allen hebben gezondigd en missen de heerlijkheid van God,

ROMEINEN 3:23

Dus we zijn allemaal zondaars. Maar hoe dat precies zo gekomen is, dat is wat theologen aan elkaar proberen te knopen.

Ik wil dit zeggen: de orthodoxe opvatting over de erfzonde bevat twee elementen. Van één daarvan denk ik dat het onbetwistbaar waar is. Het andere is betwistbaar. De twee elementen in de, eh, in de, eh, orthodoxe leer van de erfzonde, die Augustinus in de vierde eeuw formuleerde, zijn dat mensen geboren worden met twee negatieve gevolgen van de zonde die op hen rusten. Ten eerste worden we al schuldig geboren vanwege wat Adam gedaan heeft, en daarom zijn we al door God veroordeeld

voordat we zelfs maar voor het eerst ademhalen. Er is ons, eh, zonde toegerekend. Adams zonde wordt ons toegerekend, zeggen ze, en daarom wordt zelfs een baby verdoemd geboren.

Nu is dit de reden waarom, weet je, gemeenten, eh, in elk geval sommige gemeenten, op zijn minst de Rooms-Katholieke Kerk, eh, de kinderdoop zijn gaan toepassen. Want zij zeggen dat baby's met erfzonde worden geboren. Ze worden verdoemd geboren, maar volgens hen reinigt de kinderdoop van de erfzonde. Dat leert de Katholieke Kerk. En daardoor, eh, kun je ervoor zorgen dat je baby behouden wordt, tenminste voorlopig, tot later. Later laat je het kind het vormsel ontvangen wanneer het daar oud genoeg voor is, maar laat je baby meteen dopen. Dat zal de erfzonde wegwassen. Als je baby dan toevallig als zuigeling sterft, zal hij naar de hemel gaan. De implicatie is dat wanneer de baby van een niet-christen sterft, hij niet naar de hemel gaat, omdat hij verdoemd is. Hij is niet gedoopt.

17

Zijn wij schuldig aan Adams zonde?

Deze leer heeft naar mijn mening heel weinig gemeen met wat de Bijbel zegt. Ik vind niet dat de Bijbel zegt dat baby's schuldig geboren worden. Als de Bijbel dat wel zegt, dan staat het in Romeinen 5:12, waar we naar gekeken hebben. En, eh, ik zal je vertellen, ik zal je vertellen waar ze dat vandaan halen. Er is maar één vers in de hele Bijbel dat hiervoor gewoonlijk wordt aangehaald — nou ja, er is nog een ander vers, maar dat is veel dubbelzinniger, en dat staat in Psalm 51. Maar in Romeinen 5, vers 12, zei Paulus:

Daarom, zoals door één mens de zonde in de wereld is gekomen, en door de zonde de dood, en zo de dood over alle mensen is gekomen, in wie allen gezondigd hebben.

ROMEINEN 5:12

Deze laatste woorden:

omdat iedereen gezondigd heeft

[Vertalersnoot: De spreker baseert zijn uitleg op de Engelse formulering “because all sinned”. De hierboven aangehaalde HSV luidt “in wie allen gezondigd hebben”.]

Sommige uitleggers zeggen dat dit betekent dat allen zondigden toen Adam zondigde, vanwege de verbondenheid van het lichaam van Adam. We maken er allemaal deel van uit, en daardoor worden we ieder persoonlijk schuldig aan Adams zonde. Ze vatten het zo op dat wij allemaal zondigden toen Adam zondigde.

Er is echter duidelijk een andere manier om dit te zien. Er staat:

de dood verspreidde zich onder alle mensen omdat iedereen gezondigd heeft.

Dat zou heel goed kunnen betekenen: nou, omdat ik persoonlijk gezondigd heb, zal ik sterven. Er staat beslist in Ezechiël:

Zie, alle mensen levens behoren Mij toe. Zowel het leven van de vader als het leven van de zoon, die behoren Mij toe. De mens die zondigt, die zal sterven.

EZECHIËL 18:4

In feite staat er in dezelfde passage, in Ezechiël 18:

De mens die zondigt, die zal sterven.

EZECHIËL 18:4

Er staat dat een zoon niet verantwoordelijk zal worden gehouden voor de zonden van zijn vader, en dat een vader niet verantwoordelijk zal worden gehouden voor de zonden van zijn zoon. Als dat inderdaad de manier is waarop God oordeelt, dan valt moeilijk in te zien hoe een leer waar kan zijn die zegt dat een kind schuldig geboren wordt aan de zonden van iemand anders en daarom voor die zonden naar de hel gaat.

18

Aangeboren neiging tot zonde

Nu is er echter nog een ander onderdeel van de, eh, van de leer, en dat is — en ik denk dat dit waar is — dat mensen geboren worden met een neiging om te zondigen.

Mensen worden geboren met een natuur die vanaf het begin door zonde gebrekkig is. Maar doordat we deel uitmaken van een gebrekkige menselijke familie, hebben we een zondige natuur. Dat betekent dat het voor ons natuurlijker is om het verkeerde te doen dan het goede. Het is gemakkelijker voor ons om iets zelfzuchtigs te doen dan iets godvruchtigs. En die, die zondige natuur is onze vijand, en die is vanaf onze geboorte bij ons. En je kunt het zien, eh, je kunt het al op heel jonge leeftijd bij kinderen zien. Er moet iets aan gedaan worden. Eh, in Spreuken staat iets over dwaasheid. Tussen haakjes, in Spreuken is dwaasheid een moreel gebrek, niet, niet alleen een, eh, verstandelijk gebrek. En Spreuken zegt:

Zit er dwaasheid in het hart van een jongeman gebonden, de stok van de vermaning zal die ver daarvan houden.

SPREUKEN 22:15

De spreker leidt hieruit af dat deze morele dwaasheid vanaf de geboorte in het kind aanwezig is, maar dat er iets aan gedaan kan worden: die kan worden afgeleerd.

[Vertalersnoot: De Engelse vertaling waarop deze gevolgtrekking berust, spreekt over “a child”; de hierboven aangehaalde HSV heeft “een jongeman”.]

Nu zei ik dat er nog één ander vers was dat soms gebruikt wordt in verband met de erfzonde. Men beschouwt het misschien, misschien, eh, als bewijs dat kinderen schuldig aan zonde geboren worden. En dat staat in Psalm 51. Ik vind niet dat dit vers

dat allemaal zo duidelijk zegt, en het kan zeker anders begrepen worden. Maar David had natuurlijk, toen hij Psalm 51 schreef, berouw over de zonde die hij met Bathseba had begaan. En in vers 4 en 5 staat:

Tegen U, U alleen, heb ik gezondigd, ik heb gedaan wat kwaad is in Uw ogen, zodat U rechtvaardig bent wanneer U recht spreekt en rein bent wanneer U oordeelt. Zie, ik ben in ongerechtigheid geboren, in zonde heeft mijn moeder mij ontvangen.

PSALMEN 51:4-5

Nu zegt hij:

Ik werd geboren. Hij bedoelt: ter wereld gebracht. Wanneer je dit vers door het raster van de leer van Augustinus bekijkt, zou het betekenen dat hij zegt: ik ben schuldig aan zonde geboren. Ik ben, ik ben schuldig aan zonde ontvangen. Ik was in zonde toen mijn moeder mij ontving. Hoewel het, weet je, evengoed mogelijk lijkt dat het betekent: ik ben geboren onder de gevolgen van zonde. Onder de gevolgen van zonde staan betekent niet dat je schuldig bent aan zonde. Een kind kan onder de gevolgen van een ziekte staan zonder enige morele verantwoordelijkheid te dragen voor het oplopen van die ziekte. Een kind kan als crackbaby geboren worden, verslaafd aan crackcocaïne, omdat de moeder verslaafd was aan crackcocaïne. We zouden kunnen zeggen dat de baby als verslaafde geboren werd, maar dat betekent niet dat de baby geboren werd met de verantwoordelijkheid die een verslaafde draagt. De moeder is degene die de crackcocaïne gebruikte.

19

Gevolgen dragen zonder schuldig te zijn

De Joden hadden onder elkaar een gezegde waarvoor de profeten hen berispten. Zowel Jeremia als Ezechiël berispten hen om het gezegde:

In die dagen zullen zij niet meer zeggen: De vaders hebben onrijpe druiven gegeten, en de tanden van de kinderen zijn stomp geworden.

JEREMIA 31:29

Het was een Joods spreekwoord. Wat betekent het? Nou, gewoonlijk trek je een grimas als je iets zuurs eet. Weet je, je eet een zure wilde druif en je, je tanden worden stroef. Je trekt een grimas als reactie op het eten ervan. En de Joden zeiden: onze vaders aten zure druiven en, en wij zijn degenen die een grimas moeten trekken. Met andere woorden, wij lijden omdat onze vaders iets gedaan hebben. En zowel de profeet Ezechiël als Jeremia zeiden dat het zo niet zit. Jullie aten de zure druiven en daarom zijn jullie tanden stroef. Zeg niet:

Zo waar Ik leef, spreekt de Heere HEERE, als u dit spreekwoord in Israël nog durft te gebruiken!

EZECHIËL 18:3

Jullie zijn schuldig.

Zie, alle mensen levens behoren Mij toe. Zowel het leven van de vader als het leven van de zoon, die behoren Mij toe. De mens die zondigt, die zal sterven.

EZECHIËL 18:4

Dat is wat hij in die context zei. En dus, maar het is soms wel waar dat de moeder of de vader drugs gebruikt, verslaafd raakt en dat het kind verslaafd geboren wordt. Dat is waar. Het kind kan verslaafd geboren worden, maar niet schuldig. De moeder heeft een misdrijf begaan; het kind zal niet gestraft kunnen worden. Het is niet

verantwoordelijk voor wat de moeder deed, maar het heeft wel een beperking. Het is wel getroffen. Het heeft wel, eh, iets wat het beheerst en wat niet goed is. En met zonde is het een beetje zo. Ik denk dat we geboren en ontvangen worden onder de invloed van deze zonde in onze natuur. Maar ik zie nergens een duidelijke leer van de Schrift die zegt dat we al schuldig geboren worden, zodat een baby die sterft naar de hel gaat. Tenzij hij door een rooms-katholieke priester gedoopt is. Ik geloof eigenlijk dat Jezus aangaf dat baby's aan God toebehoren. Weet je nog dat ze kinderen bij Jezus brachten? Eh, in Lukas staat specifiek dat het zuigelingen waren, maar in andere passages staat gewoon kinderen. Maar eh, Jezus zei:

20

Kinderen en de leeftijd van verantwoordelijkheid

Maar toen Jezus dat zag, nam Hij het hun zeer kwalijk en zei tegen hen: Laat de kinderen bij Mij komen en verhinder hen niet, want voor zodanigen is het Koninkrijk van God.

MARKUS 10:14

Van wie? Van mensen zoals zij. Hij leek beslist te zeggen dat dit de mensen zijn, en het soort mensen, die bij God horen: deze kinderen. Jezus sprak over kinderen als voorbeelden voor ons.

Wie zich dan zal vernederen als dit kind, die is de belangrijkste in het Koninkrijk der hemelen.

MATTHEÛS 18:4

Kinderen zijn zondig, maar God leek kinderen tot een bepaald moment als onschuldig te beschouwen. In Jesaja hoofdstuk 7 gaat het over de geboorte van een kind en er staat:

Voorzeker, voordat de jongen in staat is het kwade te verwerpen en het goede te kiezen, zal het land verlaten zijn, namelijk het land van de twee koningen voor wie u in angst verkeert.

JESAJA 7:16

In wezen gaat het over een kind dat geboren wordt en een leeftijd bereikt waarop het weet het goede te kiezen en, en, en eh het kwade te weigeren. Dat is blijkbaar een leeftijd waarop iemand verantwoordelijk wordt gehouden. Wanneer iemand weet wat goed en kwaad is, is diegene er verantwoordelijk voor. Adam en Eva werden schuldig toen ze de kennis van goed en kwaad verkregen door van die boom te eten. En, en dus, zoals ik het begrijp, heeft de zonde van Adam ons in slavernij aan de zonde gebracht, en alleen Christus kan ons uit die slavernij bevrijden. We worden in die slavernij geboren. Maar wat persoonlijke verantwoordelijkheid en eeuwige bestemming betreft, zie ik persoonlijk niet dat de Bijbel zegt dat de zonde van Adam mij naar de hel stuurt. Ik kan Adam niet méér de schuld geven dan Adam werkelijk Eva de schuld kon geven. Weet je, wanneer ik zondig, is het mijn schuld. Het is waar dat ik met een handicap geboren ben, maar weet je wat? Als je met een handicap geboren bent, bepaalt dat gewoon waar jouw uitdaging ligt, toch? Ik bedoel, iemand met een handicap... Er zijn veel mensen die eh kinderziekten en verlammende ziekten hebben gehad, of ledematen zijn kwijtgeraakt bij eh ongelukken enzovoort, en die gewoon besluiten dat dit hen niet zal tegenhouden. Ze worden atleten, kampioenen. Je hoort sommige van hun verhalen. Misschien weet je dat er een jonge man is die in allerlei gemeenten zijn getuigenis geeft. Ik ben vergeten hoe hij heet, sorry. Hij heeft een bediening die, geloof ik, Life Without Limbs heet. Hij is zonder ledematen geboren. Hij is gewoon een... eh, hij is alleen een romp en een hoofd. En toch loopt hij, hij doet dingen. Weet je, hij loopt niet zoals wij lopen, maar we kunnen niet gewoon zeggen: ik ben met een handicap geboren, dus ach, arme ik. Nou, we worden allemaal met een handicap geboren. We worden, we worden geboren met een last op onze rug. We worden geboren met een verslaving aan de zonde. Maar dat bepaalt eenvoudigweg waar voor ons de uitdaging ligt die we moeten overwinnen. We moeten ons tot God wenden. We moeten Gods hulp hebben. We moeten de genade van God ontvangen om

onze mislukkingen te bedekken, ons bij te staan en ons te helpen wanneer we hulp nodig hebben. We ondervinden inderdaad dit blijvende gevolg voor het menselijk ras van de eerste zonde van onze ouders.

21

De mens verdreven uit de hof van Eden

De laatste paar verzen van hoofdstuk 3 zullen we gewoon even doornemen. Vers 21:

En de HEERE God maakte voor Adam en voor zijn vrouw kleren van huiden en kleetde hen daarmee.

GENESIS 3:21

Daar hebben we het eerder zelfs al over gehad. Vervolgens zei de HEERE God:

Toen zei de HEERE God: Zie, de mens is geworden als één van Ons, omdat hij goed en kwaad kent. Nu dan, laat hij zijn hand niet uitsteken en ook van de boom des levens nemen en eten, zodat hij eeuwig zou leven!

GENESIS 3:22

Volgens de spreker maakt God de zin niet eens af: het is te afschuwelijk om aan de gevolgen te denken — „Ik zal er zelfs niet over spreken.”

[Vertalersnoot: Deze uitleg berust op de onafgemaakte “lest”-constructie in de gebruikte Engelse vertaling. In de hierboven aangehaalde HSV is de zin grammaticaal voltooid.] Hij zegt:

Daarom zond de HEERE God hem weg uit de hof van Eden, om de aardbodem te bewerken, waaruit hij genomen was.

GENESIS 3:23

Dus God zegt: nu de mens in deze toestand verkeert, eh, kan hij niet eeuwig in deze toestand leven. Om te beginnen staat er een straf op hem. Daarnaast zou het een ramp zijn als een zelfzuchtig, zondig mens nooit het einde van zijn levensloop zou bereiken. Als, als de zondigste mensen uit de geschiedenis nooit zouden sterven, zouden we nog steeds met Hitler te maken hebben. We zouden nog steeds met Nero te maken hebben. We zouden nog steeds... nou, de wereld zou voor altijd met mij te maken hebben. Maar het punt is: we zijn zondaars, en gelukkig blijven we niet voor altijd zondaars, omdat we niet voor altijd als zondaars leven. We sterven, en daarna kunnen we natuurlijk weer leven als we, als we genade vinden. We kunnen weer leven. Nu was de weg naar de Boom des Levens duidelijk het middel tot onsterfelijkheid:

Nu dan, laat hij zijn hand niet uitsteken en ook van de boom des levens nemen en eten, zodat hij eeuwig zou leven!

GENESIS 3:22

22

Christus opent de weg naar de Boom des levens

Het eten van die vrucht zou onsterfelijkheid schenken, zodat ze eeuwig zouden leven. Die weg was nu versperd. Adam en Eva hadden vóór dit gebeurde zo vaak als ze wilden daarvan kunnen eten en eeuwig kunnen leven, maar nu, eh, niet meer. Ze zijn van die bron afgesneden. Komt dat doordat God niet wil dat mensen eeuwig leven? Nee, Hij wil wel dat mensen eeuwig leven, maar niet in de gevallen toestand waarin ze verkeren. Hij wil dat een verlost mensheid eeuwig leeft.

Maar om opnieuw een weg naar die Boom des levens te banen, moet er een zwaard worden getrotseerd: een vlammend zwaard, een cherub, of cherubim in het meervoud, en een zwaard. Het is alsof daarmee gezegd wordt: als je eeuwig leven wilt hebben, zul je dit zwaard moeten trotseren. Maar weet je, Jezus heeft voor ons eeuwig leven verkregen door dat zwaard te trotseren.

In Zacharia, Zacharia hoofdstuk 13, staat:

Zwaard, ontwaak tegen Mijn Herder en tegen de Man Die Mijn Metgezel is, spreekt de HEERE van de legermachten. Sla die Herder en de schapen zullen overal verspreid worden. Maar Ik zal Mijn hand tot de kleinen wenden.

ZACHARIA 13:7

Jezus citeerde het laatste deel van dat vers over Zichzelf.

Het zwaard doorstak Jezus. Wat interessant is, is dat Jezus niet letterlijk door een zwaard stierf. Hij stierf door kruisiging, en dat werd bevestigd doordat er een speer in Zijn zij werd gestoken. Maar waarom zegt de Schrift:

Zwaard, ontwaak tegen Mijn Herder en tegen de Man Die Mijn Metgezel is, spreekt de HEERE van de legermachten. Sla die Herder en de schapen zullen overal verspreid worden. Maar Ik zal Mijn hand tot de kleinen wenden.

ZACHARIA 13:7

Ik weet het niet, maar misschien verwijst het terug naar dit zwaard. Het zwaard dat de weg verspert waardoor de mens toegang tot het eeuwige leven kan krijgen, moet in Christus gestoken worden doordat Hij het zwaard opvangt. De Herder wordt geslagen in plaats van de schapen, zodat de schapen uiteindelijk toegang kunnen krijgen tot de Boom des levens.

En je ziet inderdaad in het boek Openbaring dat in het Nieuwe Jeruzalem de Boom des levens staat, die twaalf soorten vruchten draagt, elke maand één keer. En zij die verlost zijn, hebben er vrije toegang toe vanwege wat Christus heeft gedaan, niet vanwege ook maar iets wat zij hebben gedaan. Het komt doordat Christus dat zwaard Zelf heeft opgevangen en ons toegang heeft verschaft tot de Boom des levens.

Nou, waarom stoppen we daar niet? Dan nemen we een fikapauze, en als we terugkomen hebben we ons laatste gedeelte.

Om verder te lezen

Alle bijbelteksten die in deze lezing aan bod komen, in de volgorde waarin ze gebruikt zijn.

- Genesis 3:16
- Genesis 4:7
- Genesis 1:28
- Filippenzen 2:6-8
- Lukas 22:27
- Markus 10:44-45
- Efeze 5:23
- Genesis 3:19
- Genesis 3:20
- Romeinen 5:12
- 1 Korinthe 12:12
- Efeze 1:23
- Romeinen 6:6
- Romeinen 3:23
- Ezechiël 18:4
- Spreuken 22:15
- Psalmen 51:4-5
- Jeremia 31:29
- Ezechiël 18:3
- Markus 10:14
- Mattheüs 18:4
- Jesaja 7:16
- Genesis 3:21
- Genesis 3:22
- Genesis 3:23
- Zacharia 13:7

Lezing © Steve Gregg / The Narrow Path. Nederlandse vertaling © 2026 Vers voor Vers. De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © 2010/2016 Stichting HSV.